

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พุทธสาวก พระราชา

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

พุทธสาวก พระราชา

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบายประวัติ
พระราชธรรมาธิปไตยได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์ข้อคิดจาก
ประวัติพระราชาได้ถูกต้อง

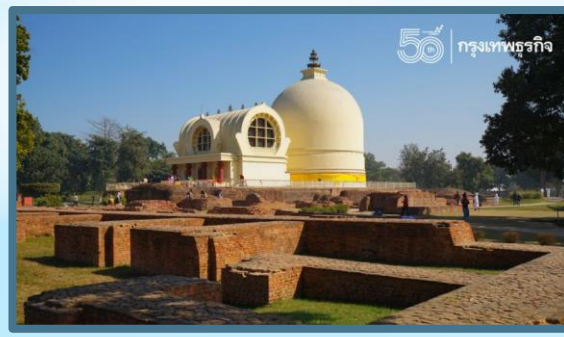
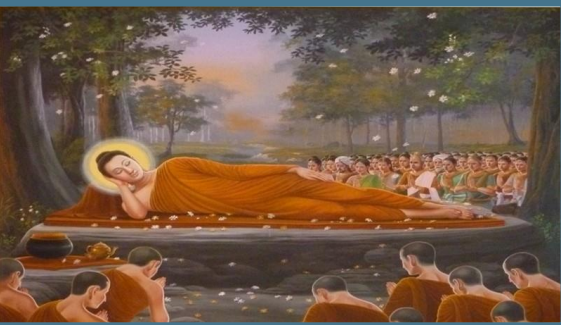
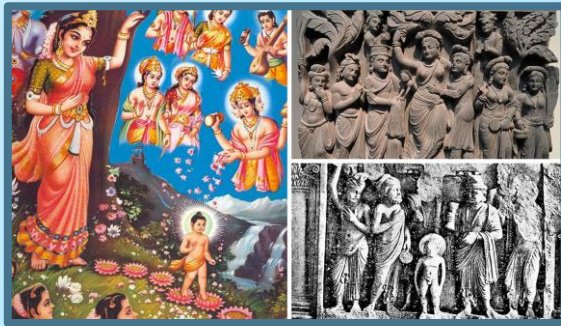
จุดประสงค์

๓. นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าและ
ความสำคัญของการศึกษาประวัติ
พระราชาได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรม

ให้นักเรียนทบทวนความรู้เดิม
โยงเส้นจับคู่เหตุการณ์พุทธประวัติกับ
สังเวชนียสถาน ให้สัมพันธ์กัน

คำถามชวนคิด

ภาพตั้งกล่าว คือภาพเหตุการณ์ใด
และบุคคลที่อยู่ในภาพคือใครบ้าง

คำถามชวนคิด

บุคคลที่อยู่ในภาพเป็นพุทธสาวก
หรือไม่ เพราะเหตุใด

พุทธสาวก

สาวกของพระพุทธเจ้าซึ่งได้บรรลุธรรมและมีชีวิตอยู่ในช่วงที่พระพุทธเจ้าทรงมีพระชนม์อยู่ ประวัติของบุคคลเหล่านี้ นำศึกษาและนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของเรา

กิจกรรม

ให้นักเรียนเล่นเกมทายชื่อ
พุทธสาวกองค์นี้ชื่ออะไร

พุทธสาวกองค์นี้ชื่ออะไร?

๑

๒

อนาถบิณฑิกเศรษฐี

พุทธสาวกองค์นี้ชื่ออะไร?

๑

๒

พระสารีบุตร

พุทธสาวกองค์นี้ชื่ออะไร?

๑

๒

องคุลีมาล

พุทธสาวก พระราชธิดา

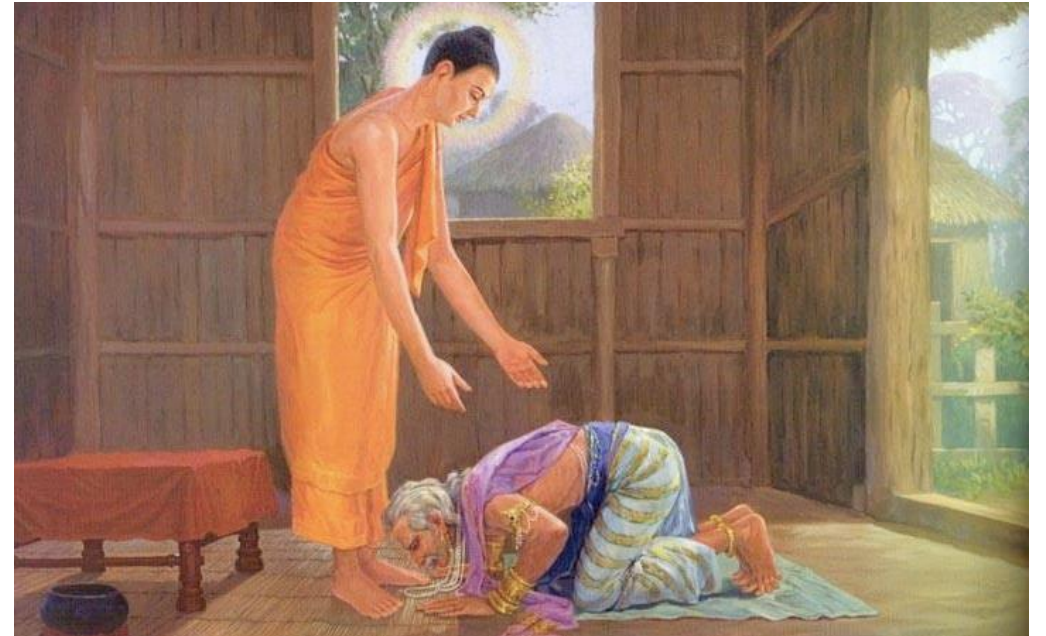

พระราชธิดา

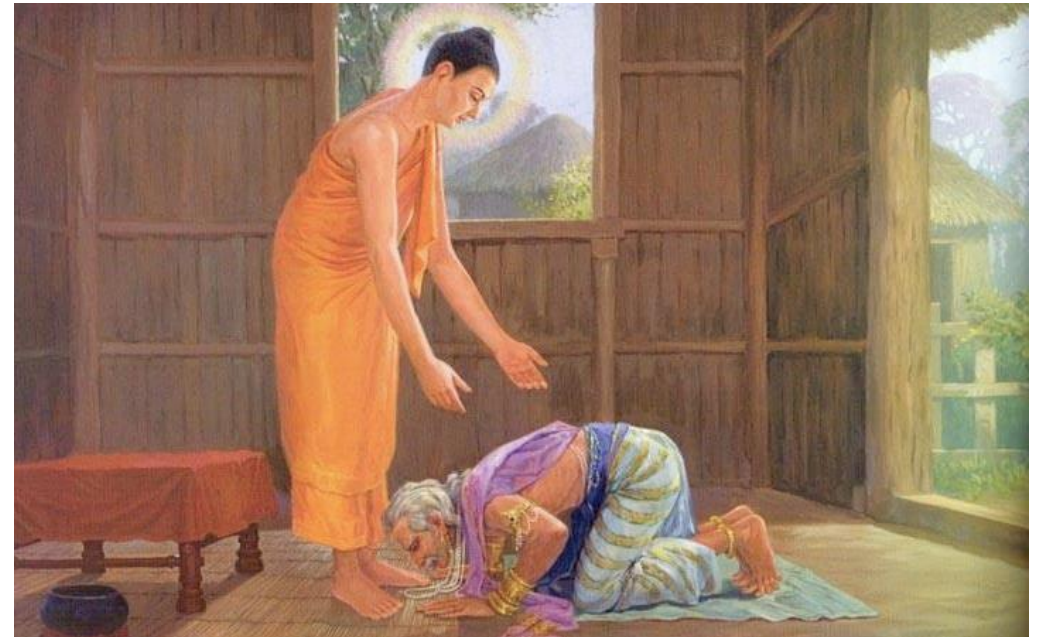
ธิดา เกิดในตระกูลของ
พราหมณ์ อาศัยอยู่ในกรุงราชคฤห์
เมืองหลวงของแคว้นมคธ ในอดีต
เป็นเศรษฐีที่มีอันจะกิน มีทรัพย์สิน
เงินทองมาก

พระราชา

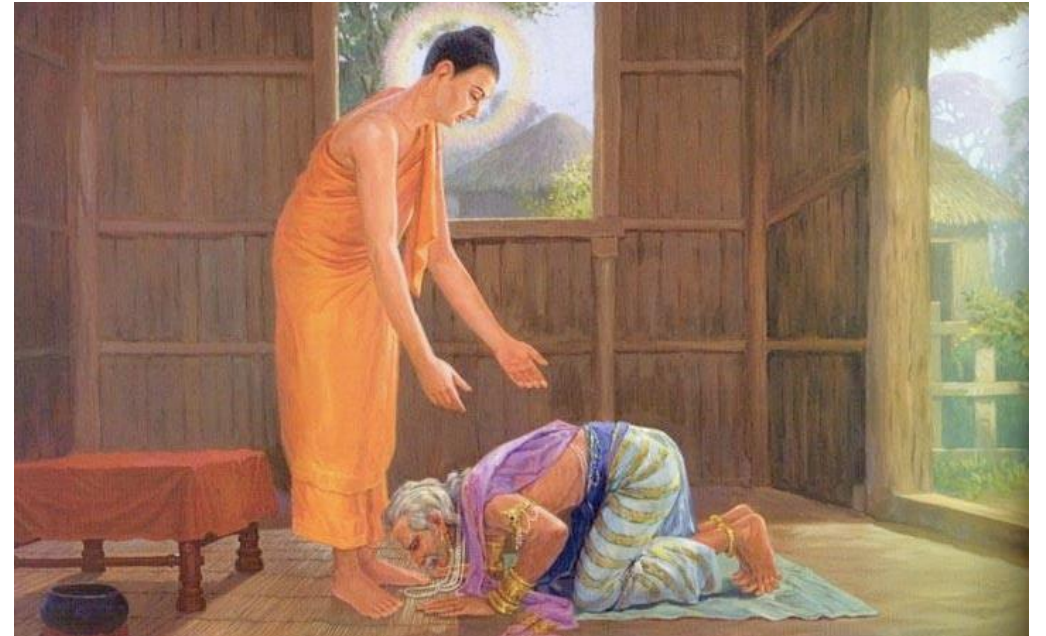
แต่เมื่ออย่างเข้าสู่วัยชราถูก
ภรรยาและบุตรทอดทิ้ง ต้องมาอาศัย
อยู่วัดเวฬุวัน และคอยดูแลรับใช้
พระสงฆ์ในวัด

พระราชา

ต่อมาราชาเล็'อมใสใน
พระพุทธศาสนา มากปรารถนาจะ
อุปสมบทแต่ไม่มีผู้ใดอุปสมบทให้
เพราะเห็นท่านชรามากแล้ว ทำให้เกิด
ความทุกข์ใจ จนร่างกายซูบผอม

พระราชโอรส

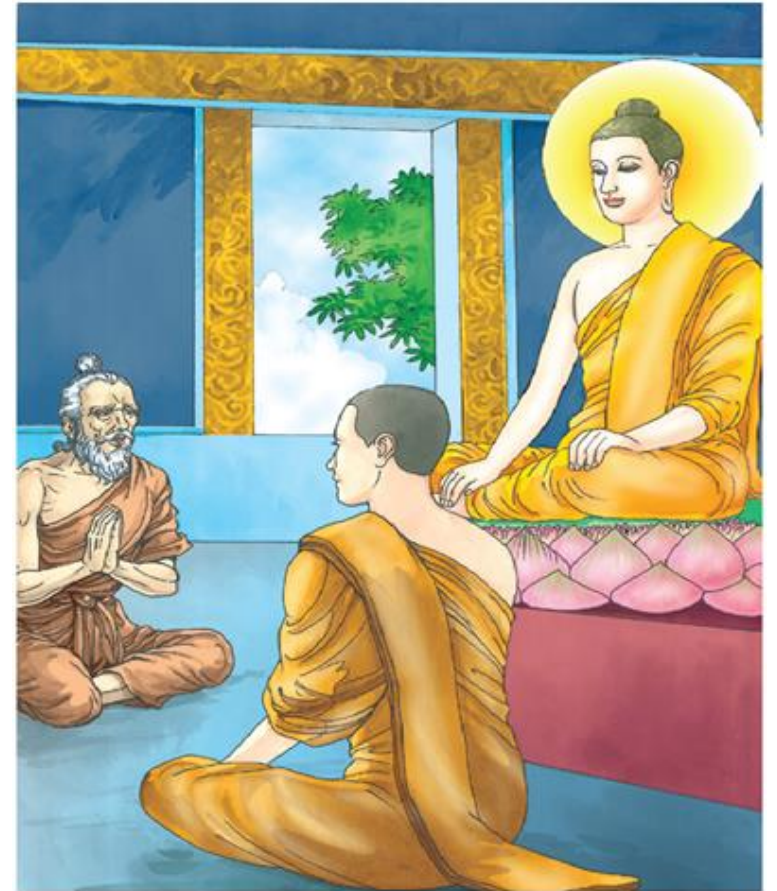
พระพุทธเจ้าทอดพระเนตรเห็นจึงได้ตรัสถามจนทราบความพร้อมทั้งรับสั่งให้ประชุมสงฆ์แล้วตรัสถามว่า “ใครระลึกถึงบุญคุณของราชาที่เคยทำไว้บ้าง” พระสารีบุตรที่อยู่ในที่ประชุมนั้นด้วยได้กราบทูลว่า “พราหมณ์ผู้นี้เคยใส่บาตรในขณะที่ออกบิณฑบาตด้วยข้าว ๑ ทักพี

พระราชโอรส

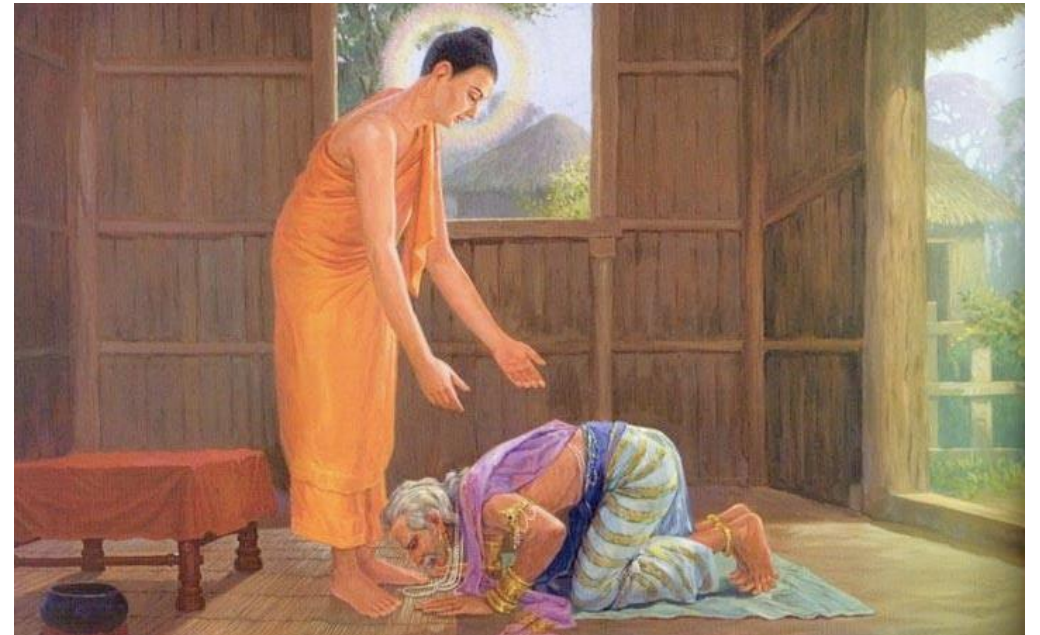
พระพุทธเจ้าจึงอนุญาตให้พระสารีบุตร
ทำหน้าที่เป็นพระอุปัชฌาย์บวชให้ราธะ ซึ่ง
ถือว่าเป็นภิกษุรูปแรกที่ได้รับการอุปสมบท
ด้วย วิธีญัตติจตุตถกรรม ที่ได้ถือปฏิบัติสืบ
ทอดมาจนถึงปัจจุบัน

พระราชา

เมื่ออุปสมบทแล้วพระราชา
ได้รับโอวาทของพระสารีบุตร และ
นำไปปฏิบัติอย่างอ่อนน้อม
เป็นผู้ที่ว่าง่าย สอนง่าย เชื่อฟังด้วย
ความเคารพ จนได้บรรลุธรรมเป็น
พระอรหันต์

วิธีนัจตติจตุตถกรรม

วิธีนัจตติจตุตถกรรม (อ่านว่า ยัด-ติ-จะ-ตุต-ถะ-กำ)

เป็นการอุปสมบทโดยใช้มติของสงฆ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการอุปสมบทพระภิกษุ ที่สืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน

คำถามชวนคิด

พระราชโอรส มีคุณธรรมใดบ้าง
ที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

พระราชระ เป็นพุทธสาวกที่มีคุณธรรมเป็น
แบบอย่างที่ดี เป็นคนว่านอนสอนง่าย และ
เคารพเชื่อฟังครูอาจารย์

กิจกรรม

ให้นักเรียนตอบคำถาม
ดังต่อไปนี้

ตั้งใจทำงานนะจ๊ะ

เก่งมาก ๆ เลยจ๊ะ

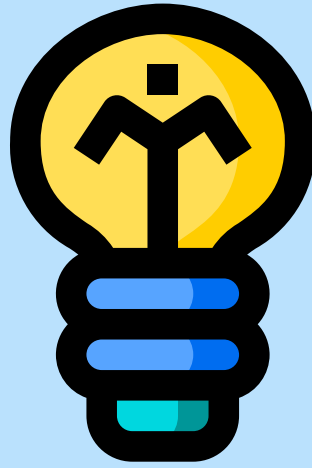
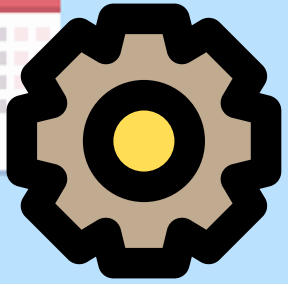
ครับ

ค่ะ

๑. เด็กในภาพปฏิบัติตนสอดคล้องกับแบบอย่างที่ดี
ของพระราชาอย่างไร

๒. ถ้านักเรียนปฏิบัติตามเด็กในภาพจะเกิดผลดีต่อ
ตนเองอย่างไร

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก พระราชา

คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนตอบ
คำถามตามประเด็นของ
พุทธสาวก พระราธะ ที่
กำหนดให้สมบูรณ์

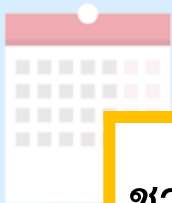

คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง
พุทธสาวก พระราธะ
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก พระราธะ

ชาติกำเนิด

.....

.....

.....

สาเหตุอุปสมบท

.....

.....

.....

พระราธะ

ลักษณะการอุปสมบท

.....

.....

.....

คุณลักษณะที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง พุทธสาวก พระราธะ

นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง
จากการศึกษาเรื่องพระราธะ

ข้อคิดดังกล่าวสามารถ
นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

สรุป

ชาติกำเนิด

ราธะ เกิดในตระกูลพราหมณ์ อยู่ที่กรุงราชคฤห์ เป็นเศรษฐีที่มีอันจะกิน มีทรัพย์สินเงินทองมาก

พระราธะ

สาเหตุอุปสมบท

ถูกลูก ๆ ได้ทอดทิ้งในยามชรา ทำให้กลายเป็นคนยากจน จนต้องไปขออาศัยอยู่กับพระภิกษุที่ เวฬุวันมหาวิหาร และเกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนา

ลักษณะการอุปสมบท

วิธีปฏิบัติจตุตถกรรม คือ การใช้ขมิติของสงฆ์ในการรับเข้าอุปสมบท

คุณลักษณะที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่าง

ได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ว่าง่าย สอนง่าย

บทเรียนครั้งต่อไป

ที่สมเด็จพระสังฆราชดก

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

